

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری
مرجع تصویب: هیات عمومی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه: ۱۲۴۵

پنجشنبه، ۳ بهمن ۱۳۹۸

سال هفتاد و پنج شماره ۲۱۸۰۷

رأی شماره ۲۴۶۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شماره ۹۸۰۲۱۳۲

۱۹/۹/۱۳۹۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۲۴۶۵ مورخ ۲۸/۸/۱۳۹۸ با موضوع: «اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۲۸/۸/۱۳۹۸ شماره دادنامه: ۲۴۶۵ شماره پرونده: ۹۸/۲۱۳۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع: اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ - ۴/۱۰/۱۳۹۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

متقاضی: رئیس دیوان عدالت اداری

گردش کار: ۱. معاونت حقوقی، مجلس و تفریح بودجه دیوان محاسبات کشور به موجب نامه شماره ۱۰۹/۲۰۰۰ - ۲۳/۲/۱۳۹۸ به رئیس دیوان عدالت اداری اعلام کرده است که:

«احتراماً در خصوص صدور رأی وحدت رویه شماره ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری راجع به ماهیت حقوقی صندوق بازنشستگی کارکنان صنایع فولاد موارد ذیل را به استحضار می‌رساند:

۱. وفق بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و داراییها از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد.

۲. با عنایت به تأکید بند مزبور مبنی بر انتقال وظایف و اختیارات و سهام و امتیازات و موجودی و اموال منقول و غیرمنقول و داراییهای صندوق به وزارتخانه مذکور با قید «حفظ هویت مستقل» مربوط ماهیت حقوقی صندوق مزبور دولتی ارزیابی می‌گردد.

بنا به مراتب پیش گفته و از آنجا که آخرین اراده قانونگذار به شرح مآخذ قانونی اخیرالذکر تعیین‌کننده وضعیت اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق صندوق می‌باشد که طی آن به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل شده و با این انتقال، ماهیت حقوقی دستگاه منتقل الیه به آن تعمیم می‌یابد لذا مستند به ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ و به منظور اعمال نظارت مؤثر سازمان متبوع، اصلاح دادنامه صدرالذکر مورد استدعاست.»

۲. رئیس دیوان عدالت اداری پس از ملاحظه گزارش نامه شماره ۳۹۰۳۹ - ۱۱/۳/۱۳۹۸ - معاونت نظارت و بازرسی دیوان عدالت اداری موضوع را برای بررسی به هیأت تخصصی مربوطه ارجاع می‌کند و پس از ملاحظه نظر اکثریت هیأت تخصصی اداری و امور عمومی دیوان عدالت اداری در هامش گزارش ۹۸۰۲۱۳۲ - ۱۷/۷/۱۳۹۸ - مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری موضوع را به هیأت عمومی ارجاع می‌کند.

۳. متن رأی ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ - ۴/۱۰/۱۳۹۷ - هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به قرار زیر است:

«به موجب قرارداد قطعی شماره ۳۳۶۹۱/۴۳ - ۲۸/۱۲/۱۳۹۲ سازمان خصوصی‌سازی، ۵۵ درصد سهام شرکت دخانیات ایران به صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد واگذار شده است. صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد بر اساس قانون تأسیس نشده و تعلق بیش از ۵۰ درصد سهام اولیه آن به دولت یا شرکتهای دولتی نیز احراز نشده است و بنابراین تعریف شرکت دولتی (موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی و مواد ۲ و ۴ قانون مدیریت خدمات کشوری) شامل این صندوق نمی‌شود. ضمن آن که این صندوق با شماره ۹۵۱۱ و در تاریخ ۱۸/۳/۱۳۷۶ بر اساس مصوبه هیأت مدیره شرکت ملی فولاد ایران به عنوان یک مؤسسه غیردولتی در اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری تهران به ثبت رسیده است. در عین حال واگذاری این صندوق به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که بر اساس تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۵۹۸/ت/۴۵۳۵۲ هـ - ۲۲/۷/۱۳۹۱ هیأت وزیران صورت گرفته تغییری در ماهیت حقوقی آن ایجاد نمی‌کند، زیرا این انتقال در راستای اجرای حکم مقرر در ماده ۱۱۳ قانون مدیریت خدمات کشوری و به منظور اعمال نظارت بر صندوقهای بیمه‌ای انجام شده و وضعیت حقوقی سابق آن قابل استصحاب است. احکام قانونگذار در بند (د) ماده ۷ قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب سال ۱۳۸۳، بند (د) ماده ۱۱۳ قانون مدیریت خدمات کشوری اصلاحی ۱۳۸۸، ماده ۲۹ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ مصوب سال ۱۳۹۳، بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۵ و بند (ه) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور به ترتیب بر منع دولت از دخل و تصرف در اموال صندوقهای بازنشستگی، عدم تغییر نظام حقوقی صندوقهای بازنشستگی پس از واگذاری آنها، کاهش وابستگی این صندوقها به بودجه عمومی دولت، حفظ هویت مستقل آنها پس از واگذاری و رد دیون دولت به صندوق بازنشستگی فولاد تأکید کرده است که موارد فوق همگی دلالت بر حفظ ماهیت غیردولتی این صندوق از نظر قانونگذار دارند. همچنین با توجه به عدم پیش‌بینی ردیف بودجه دولتی برای صندوق بازنشستگی فولاد در قوانین بودجه سالیانه کل کشور و تصریح مفاد نامه شماره ۱۴۷۳۶۷/۲۳۹۵۲ - ۲۴/۱۱/۱۳۹۵ معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، نامه شماره ۷۸۶/۳۰۱۰ - ۱۵/۱۱/۱۳۹۳ - مدیرکل حقوقی و بررسی‌های فنی دیوان محاسبات کشور و نامه شماره ۱۳۲۵۲/۲۱ - ۹/۶/۱۳۹۳ - سازمان خصوصی‌سازی بر غیردولتی بودن این صندوق، ماهیت آن غیردولتی است. بنابراین با توجه به ماهیت غیر دولتی صندوق یاد شده، شرکت دخانیات ایران نیز که ۵۵ درصد سهام آن به این صندوق واگذار شده، بالتبع ماهیت غیردولتی دارد و آرای که بر مبنای غیردولتی بودن شرکت دخانیات و صندوق بازنشستگی فولاد صادر شده و شعب دیوان را صالح به رسیدگی به دعاوی مطروحه علیه آنها ندانسته‌اند، صحیح و موافق مقررات قانونی است. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۲۸/۸/۱۳۹۸ با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

مطابق بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۵ مقرر شده است مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و داراییها از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد. نظر به اینکه رأی وحدت رویه شماره ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ - ۴/۱۰/۱۳۹۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پس از لازم‌الاجراء شدن قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران صادر شده و از طرفی منظور از حفظ هویت در بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، هویت مستقل آن بوده و در صدد بیان ماهیت حقوقی آن از حیث دولتی یا غیردولتی بودن نبوده است، مضاف اینکه در بند ۵۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ نیز مفاد بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ذکر شده بود، بنابراین با لحاظ

حکم بند ۵۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور و بند (پ) ماده ۱۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران صندوق بازنشستگی کارکنان صنایع فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مستقل شده و ماهیت حقوقی آن دولتی است. از این جهت رأی وحدت رویه شماره ۱۸۸۹ الی ۱۸۹۱ - ۴/۱۰/۱۳۹۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مغایر قانون صادر شده و در اجرای ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ رأی مذکور نقض می‌شود و با توجه به اینکه رأی هیأت عمومی وحدت رویه بوده، در اجرای بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری آرای که در مقام دولتی بودن صندوق بازنشستگی فولاد صادر شده صحیح و موافق مقررات است. این رأی برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مرتضی علی اشراقی